



OST-RA-VAR

OST-RA-WAR!

ZPRAVODAJ 1

25. LISTOPADU 2015

Editorial 1 | Rozhovor se Sylvií Rubenovou 2-3 | Válečná zóna Miriam Šedé 4

Naše vojsko 5-8 | Mapa 9-10 | Dopis z fronty 11

EDITORIAL

MÝM NÁRODŮM!

Čtenáři těchto i dalších řádků, vězte, že cosi hrozného se valí. Období míru, klidu a prosperity vystřídá OST-RA-VAR, nepřetržitý divadelní večírek. Po několik dní ve spolupráci zodpovědných orgánů – ministerstva války, propagandy a kultury, bude vycházet tento plátek, který vám (jak doufáme), proklestí cestu válečným zmatkem a chaosem.

Pokaždé, když píšu editorial, nemohu se ubránit nostalgii, melancholii i sebedojímání – to je vůbec nejlepší. Při každém ročníku má smysl vždy něco jiného, vyvstane esence čehosi nového. Vloni jsme vás čtenáře obtěžovali masem a letos na moře spustíme ten největší křižník, královnu všech loďstev. Po Festivalovém OVARu připlouvá **OST-RA-WAR!**. Není příhodnější místo než Ostrava, kde oslavit letošní dlouhotrvající 70. výročí ukončení II. světové války, protože je to město, které při „osvobozování“ neskutečně trpělo (stejně jako celá řada jiných). Pokud se člověk začte do článků Ivana Motýla, ve kterých se osvobozením/zotročením Ostravy i divokou degermanizací detailně zabývá, nutí to přinejmenším k velkému zamyšlení nebo reakci typu: „Vyběhnout na náměstí, strhnout si košili a volat: A kam se poděl člověk?“ Ovšem na černý humor, temno všeho druhu a dehonestaci dějin je v redakci Miriam Šedá; tudíž zpátky k věci.

Naším úkolem je vás ale především bavit, nabídnout vám kritického partnera k dialogu, nikoliv znechutit nebo vyděsit (nedělám si iluze, že se to naší beránčí partě

vůbec kdy podaří). Právě naopak, chceme čerit vody, nechť se rozhoří napalm festivalového milieux.

Nebojte se s námi polemizovat i psanou formou, stejně jako se nebojte redaktorů, kteří se vás zeptají po jednotlivých představeních na názor. **OST-RA-WAR!** je otevřené fórum, **OST-RA-WAR!** je deklarace války asertivitě, je profesionální dohodou a chceme, aby pomáhal jako možný mediátor následujících diskuzí. Především ale chceme, abyste se v jeho přítomnosti cítili dobře, radovali se s námi z tvůrčího zápalu a radosti z práce. **OST-RA-WAR!** pro vás totiž připravuje skutečně velmi sympatická parta, jak zjistíte na dalších stránkách.

PS: Pro všechny, kdo to neví – tak preferuji subjektivní názor podpořený objektivními znalostmi. Kdyby to někomu nevyhovovalo, můj email bude řešením tajenky, kterou najdete v některém z příštích čísel, snad dřív.

**TAKŽE HURÁ OST-RA-VAR!
TĚŠÍME SE. MOC.**

VÁŠ MARTIN MAJOR MACHÁČEK



UDÁNÍ

NENABÍZÍME NĚCO, CO BYSTE JINDY NEMOHLI VIDĚT



S novou dramaturgyní Národního divadla moravskoslezského Sylvii Rubenovou, která je ve své funkci teprve čerstvě, jsem hovořil v předvečer „velkého výbuchu“ devatenáctého ročníku festivalu OST–RA–VAR, jak jinak než o Ostravě a Ostrově-Porubě.

Jezdila jsi jako studentka DAMU na OST–RA–VAR?

Byla jsem na OST–RA–VARu jednou – v roce 2011, když jsem byla ve druhém ročníku – což považuji za trochu ostudné. Bohužel jsem celé studium pracovala v divadle a vycházelo mi to tak, že jsem zrovna v době festivalu měla před premiérou. Ale abych pravdu řekla, o ostravskou divadelní scénu se zajímám dlouhodobě. Snažila jsem se jezdit mimo OST–RA–VAR, abych zhlédla nějaké inscenace, když už mi to na festival každoročně nevyšlo, ať už z pracovních, nebo studijních důvodů, protože to je předklauzurní období. Jakmile se člověk věnuje praxi, tak se ze školy úplně neuvolní. V roce 2011 to byl můj prv-

ní, naprosto intenzivní divadelně-festivalový zážitek. Vybavuji si, že se mi to velmi dlouho nestalo, abych byla z takhle náročného programu tak nadšená a vyčerpaná zároveň. Je to až náročné vidět tolik inscenací pohromadě za docela krátký čas. Není to samozřejmě celoroční ostravská tvorba, ale je to velmi reprezentativní vzorek. Které město tohle má?

A v čem je pro tebe ještě unikátní?

Nechci říct, že na jiných festivalech by se divadelní veřejnost nesetkávala. Zrovna tady na OST–RA–VARu to má ještě jinou atmosféru než na hradeckých Regionech nebo Divadlu Plzeň. Je to v něčem malý a současně velký festival. Už to, že cílí spíš na odbornou veřejnost a není úplně pro kohokoliv, z toho činí v dobrém slova smyslu uzavřenější akci. Pro lidi, kteří se sem jindy nedostanou, je to obrovská příležitost. Já jako člověk, který se jako student zajímal o ostravské divadlo, jsem vnímala jako překážku, že po představení nejel žádný vlak. Zkrátka OST–RA–

UDÁNÍ

VAR je o lidech, kteří se do Ostravy těší, a ne o možnosti vidět jednorázovou senzaci. Nenabízíme něco, co byste jindy nemohli vidět – v uvozovkách.

OST–RA–VAR je Ostrava. Město poskládané z řady různých vlivů...

Bydlím tady od srpna. Jsem rodilá Pražáčka a zatím nemám pocit, že by mě kvůli tomu někdo „šikanoval“. Jedno je tady velmi cítit, že je to mix různých kultur, a taky to, že Ostrava je více malých jednotek tvořící větší celek. Je mi sympatické, že je to relativně velké město a místní se podle toho chovají, ale také jsou si tady mnohem blíží a mají o sebe i to, co dělají, mnohem větší zájem. Navíc i procházky po městě, po Vítkovicích mají své kouzlo.

Po Porubě.

Ano. Za krásnými socialisticky realistickými stavbami, zažívat tu inverzní, smogovou situaci. Legrace. Divadelní kultura je zde velmi rozvinutá, rozmanitá a specifická, ale tvůrci si pomáhají a mají touhu spolupracovat, a to je něco, co si z Prahy nepamatují tak moc.

To zní skvěle. Budete takhle komunikovat také s kritikou na OST–RA–VARu?

Tak festival má skoro dvacet let a je na tom z velké části postavený. Byla jsem v červnu přítomná několika diskuzím, které se týkaly restrukturalizace rozborových seminářů. Letos byla velká snaha, aby to nebyly jenom referáty kritiků a studentů, ale spíše jakési výkopy k diskuzi. Šlo o rozpravy, jak to celé zefektivnit. Letos máme navíc novinku, že se budou

festivalu účastnit také zahraniční kritici z Polska, Maďarska i Slovenska. Za tyhle nápady nevděčíme jenom Markovi Pivovarovi, ale i Štěpánu Páclovi, který dlouhodobě působil u Bezručů jako umělecký šéf a vedoucí Divadelního ateliéru, a pedagožce opavské Kulturní dramaturgie i DAMU, Janě Cindlerové.

Budou mít mluvčí v rámci restrukturalizace na svůj výkop nějaký časový limit?

Nemáme v úmyslu je stopovat. V ideálním případě by to měly být především stručné náhozy s pojmenováním základních věcí, které se týkají inscenačního zpracování. Mluvčí bych nazvala „motivátory diskuze“. Takže namísto patnáctiminutového suchopárného úvodu si dovedeme představit spíš pětiminutové nahození. Měly by to být impulzy k rozpravě.

A ty bys kritiku představovala jak?

Mám pocit, že na rozdíl od zlaté doby české kritiky není čas na přípravu a hrozně se spěchá.

To mě zaujalo, s tou „zlatou dobou“ české kritiky. Kterou konkrétně myslíš?

Nedokážu to říct úplně objektivně, ale z kritika Jindřicha Vodáka jsem cítila, že měl k divadlu vztah. Než kritiku napsal, několikrát viděl několik představení jedné inscenace; ne jako teď, nepsal pod tlakem a hned po premiéře. Chybí mi tady nějaký soustavný zájem o jedno divadlo, sledování rozvíjení jednotlivých interpretů.

Děkuji za rozhovor.

Martin Major Macháček

VÁLEČNÁ ZÓNA MIRIAM ŠEDÉ

Válka je motor každého krásného příběhu

Pokaždé, když vám někdo usilovně připomíná, že „s vámi v práci počítá“, ujišťuje vás, že „pevnější pracovní úvazek není možné ani získat“ a „navíc to slyšel na vyšších místech“, má to úplně opačný efekt. Dotyčný vám dává najevo, že vás výpověď nemine. Jenomže obecně platná pravidla zkrátka na některé lidi neplatí. Když mi nejmenovaný Macháček už od konce října nadšeně opakoval: „Jedeš do Ostravy; jedeš do Ostravy, jedeš do Ostravy“ (ano, řekl to třikrát), těšila jsem se, že si konečně od-po-či-nu. Místo toho OST-RA-VAR.

Letos vycházíme z předpokladu, že ani po sedmdesáti letech se nezapomnělo, jak bezcitní a krutí jsme. Koneckonců, kdyby tomu tak nebylo, asi by se na jevišti nedalo na nic dívat. Rozchody, vivisekce, duševní týraní – to jsou běžné součásti velkého vyprávění. Nicméně si zkouším představit, jak by vypadalo světové, ne-li české drama (pokud se vůbec něco takového objevuje), kdyby přestala existovat válečná i jinak potemnělá tematika.

No.

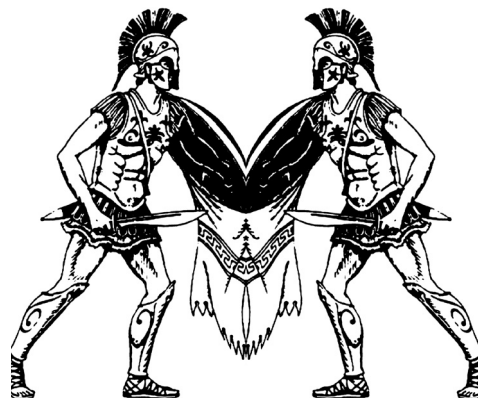
Tak antika by zanikla kompletně. Svět by přišel o posedlost v hledání Troji, nikoho by nevzrušila Helena s jablkem a Oidipus by viděl vlastní děti svýma očima. Hlavně by nevznikla 300: Bitva u Thermopyl a Salamína by navěky platila za klidné turistické letovisko. Oresteia by se v tu ránu stala nudnou telenovelou o komplikovaném vztahu dětí a rodičů.

Co by dělala Vévodkyně bez valdštejských vojsk, taky úplně neodhadnu. Samozřejmě by se dalo postupovat celými dějinami a došlo by se k jednomu šokujícímu zjištění, že bez některých věcí to zkrátka nejde.

Násilí na lidech (vyjma mladších sourozenců) je hnusné, ale pro celou kulturu nezbytné. Čím jsou okolnosti brutálnější, tím je diskuze o nich kultivovanější. Velké téma u stolu vyzní vždy a jedině nad vykuchaným králíkem na víně. Je za tím práce nože, šikovných prstů řezníka a vaření. Na začátku teče krev, ozývá se tiché syčení (pokud učeň mine topůrkem zátylek a zvíře přežije první ránu) a s příchodem vína už je to jenom krásné. To je síla divadla. V momentě, kdy i o něčem nepříjemném a podstatou tak strašném, někdo řekne, že je to krásné.

A teď si představte svět bez divadelní kritiky.

Miriam Šedá



NAŠE VOJSKO

ANNA CVRČKOVÁ

Již třetím rokem se pinoží na Divadelní vědě v Praze. K výběru téhle školy ji inspiroval hlavně Jiráskův Hronov úžasně inspirativní prostředí plné nadšenců pro divadlo kdo by v něm nechtěl žít celý rok? V psaní do festivalového zpravodaje je úplným nováčkem a s tím, že se rozhodla to poprvé zkusit na letošním OST-RA-VARu nemá vůbec nic společného pan profesor Just, kterého by ani nenapadlo dát ji demokraticky na výběr mezi násilnou a bolestivou smrtí nebo upsáním se do redakce. Nakonec je ale přesto ráda, že ji pan profesor přemluvil a doufá, že si při tomto křtu ohněm nezpůsobí popáleniny třetího stupně.



BARBORA ETLÍKOVÁ

V září dostudovala „magistra“ na Katedře teorie a kritiky na DAMU a dostala se do doktorského studia na téže fakultě. V diplomové práci se zabývala otázkou, jestli vůbec existuje česká postmodernistická režie. Nakonec zjistila, že Jan Nebeský asi někdy trochu postmoderní je. Ráda by si teď dala od postmoderny pauzu. Píše do různých časopisů o divadle, ale zatím nikam příliš pravidelně. Často přemýšlí o tom, jak napíše svou dizertační práci o teorii současné divadelní kritiky.



NAŠE VOJSKO

JANA STÁRKOVÁ

Dvaadvacetiletá studentka divadelní teorie a kritiky se zálibou v poezii, hudbě, tetování, šití, s vlastní „módní“ mikroznačkou a s přes-
příliš energickým psem. Díky těmto láskám
nestíhá skoro nic jiného a veškerý čas tráví
buď ve škole, nebo v malé roztomilé kavár-
ně, kterou směle nazývá svou prací. Přátelská,
avšak konfliktní, extrovertní, empatická a es-
tetická. Pocituje libost z libosti, krásy a rados-
ti. Dříve stávala na jevišti, teď raději posedává
v hledišti a nikomu nic nedaruje.



MIRIAM ŠEDÁ

Kdyby měla napsat svůj profesní medailon
v hluboké normalizaci, jistě by neopomenu-
la zdůraznit, že je svobodná novinářka, ale
určitě není disidentka ani signatářka Charty
77. Cílem její již několikáté mise v Ostravě je
povzbuzovat týmového ducha a podporovat
zpravodajce v literárních lumpárnách. Ač-
koliv ráda píše o samotě skrytá světu, milu-
je ten pocit, když prochází mezi návštěvníky
i účastníky jakéholiv festivalu nepoznána.
Dala se na tofu.



NAŠE VOJSKO

JAKUB ŠTROM

Narozen roku 1994 v malebném podhůří Jizerských hor, ve městě Frýdlantu. Dětství nicméně strávil v nedaleké vesnici Hejnice. Vášeň pro divadlo se u něj objevila během studií na Gymnáziu Frýdlant. Tehdy se rozhodl, že chce studovat DAMU. Nejprve zkusil herectví činoherního divadla, nicméně po neúspěchu zkusil štěstí také na Katedře teorie a kritiky, tentokrát s větším úspěchem. Zde studuje již třetím rokem. Rád by se ovšem uchytil i v divadelní praxi, proto zkouší divadelní režii.



LUDVÍK PÍZA

Student 2. ročníku katedry teorie a kritiky na pražské DAMU. Pakliže zrovna nesedí v divadle, činí tak v kavárně, kde se rád tváří jako představitel vysoké kavárenské kultury. V záplavě teatrologických a dramatických textů si víc než kdy jindy váží beletristické četby a volného běhu, i když obojí s divadlem vlastně souvisí. Na jevišti se totiž dá inscenovat i jídelní menu, avšak aby to jeden viděl, nezbyvá mu než přidat do kroku.



NAŠE VOJSKO

MARTINA VÍCHOVÁ

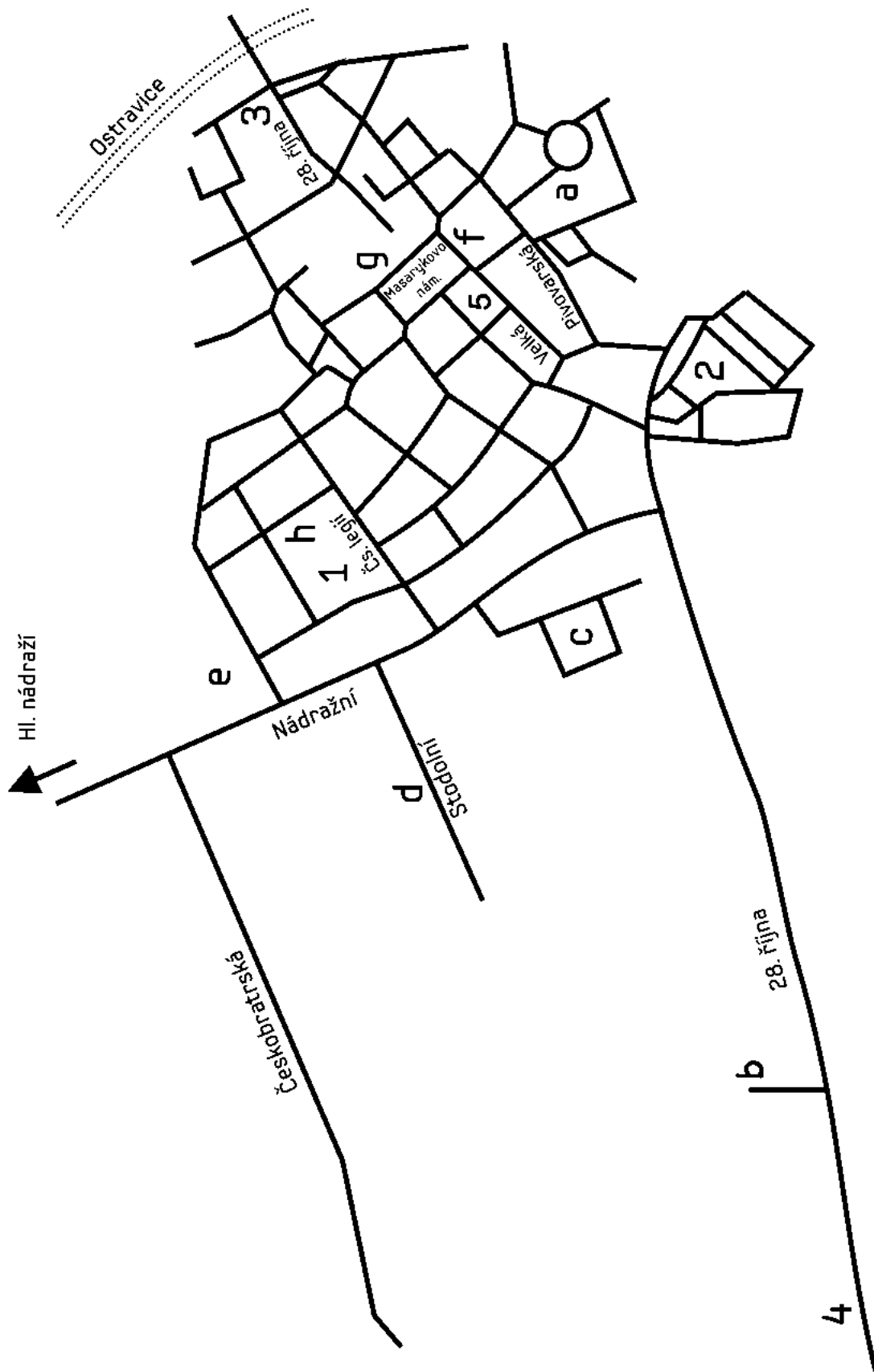
Z rumcajsovského Jičína se ocitla až v Olomouci, kde studuje čtvrtým rokem na tamější Filozofické fakultě. Minulý rok si prodloužila studium Erasmem v Německu, a pokud se zrovna netoulá za hranicemi, chopí se všech příležitostí, které se jí v Čechách naskytou. Nasávala atmosféru olomouckého festivalu AFO, brněnského Setkání/Encounter, letošního PAFu a poprvé i OST-RA-VARu. V budoucnu snad redaktorka či editorka, v Ostravě se však letos stará o sazbu zpravodaje.



MARTIN MACHÁČEK

Stálice ostravských kuloárů, milovník koberců i nahodilých slov. Do „vedení“ zpravodaje na OST-RA-VARu se bez váhání tituloval sám a potřetí. Pro ty, kteří se netrpělivě těší až to po něm převezmou a udělají po svém, má skvělou zprávu v Ostravě tuto funkci vykoná naposledy. Kromě radostí s festivalovými zpravodaji žije jako redaktor ČRo Wave a editor internetové verze Taneční zóny. Velmi se těší na rozpravu o divadelní kritice, protože ono slastné spílání publika kritikům, kritiků umělcům i umělců publiku jej naplňuje nekonečnou energií.





1 Divadlo Jiřího Myrona

2 Divadlo Antonína Dvořáka

3 Komorní scéna Aréna

4 Divadlo Petra Bezruče

5 Stará aréna

a Cooltour Ostrava

b Denní bar Metro

c Dům umění

d Stodolní

e Ostravská univerzita v Ostravě

f Ostravské muzeum

g Obchodní centrum Laso

h Klub divadla Jiřího Myrona

PROGRAM

DOPIŠ Z FRONTY

Středa 25. 11. 2015

Den první: Indiáni vykopali válečnou sekeru

10:00 DÍVKY ZE SOROK

Curzio Malaparte – Pavel Gejguš / Pavel Gejguš
Stará aréna

13:30 LIDUMOR ANEB MÁ JÁTRA BEZE SMYSLU

Werner Schwab / Janusz Klimsza
Komorní scéna Aréna

16:00 ROZHOVORY S ASTRONAUTY

Felicia Zeller / Ondřej Elbel
NDM / zkušebna Divadla Antonína Dvořáka

16:00 AUDIENCE

Václav Havel / Štěpán Pácl a kol.
Divadlo Petra Bezruče / Márnice

18:30 ODSUN!!!

Ivan Buraj – Marek Pivovar – Dagmar Radová / Ivan Buraj
NDM / Divadlo Antonína Dvořáka

21:30 NĚCO ZA NĚCO

William Shakespeare / Ivan Krejčí
Komorní scéna Aréna



Kdybych nebyl Alexandrem, přál bych si být Diógémem.

(Po rozmluvě z Diógémem ze Sinópe u jeho sudu.)

Alexandr Veliký

OSTRAVA!!!

Velitel: Martin Major Macháček

Armáda: Barbora Etlíková, Miriam Šedá, Jakub Štrom, Anna Cvrčková, Jana Stárková, Ludvík Píza

Rozvědka, grafika a sazba: Martina Víchová

Festival pořádá činohra Národního divadla moravskoslezského ve spolupráci s Komorní scénou Aréna, Divadelní společností Petra Bezruče. Festival je realizován za finanční podpory statutárního města Ostrava a Ministerstva kultury České republiky.